

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان شمالی

-
- عنوان پروژه: پایش و ثبت جمعیت اسب ترکمن
 - شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۴۴۱-۹۶۰۱۱-۹۶۰۶۸-۱۲-۴۵-۱۲۴
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: حسن علمی
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران: حمید رضا سیدآبادی - علی اکبر قره داغی - ابوالحسن صادقی پناه - سعید اسماعیل خانیان - ملیحه کمال پور - نادر اسدزاده - جواد نیک آزر - علی مبارکی - فضل اله افراز - بهروز نظری
 - محل اجرا: مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان شمالی
 - تاریخ شروع: مهر ۱۳۹۶
 - مدت اجرا: ۱ سال و ۶ ماه
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۴/۱۳ با شماره ۵۹۸۴۲ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

تحقیق حاضر به منظور شناسایی و پایش اسب ترکمن به عنوان یک ذخیره ژنتیکی در خطر انقراض انجام شد. این پژوهش از ابتدای تابستان سال ۱۳۹۶ با همکاری معاونت بهبود تولیدات دامی و مدیریت‌های جهاد کشاورزی شهرستان‌های رازوجرگلان، مانه و سملقان و بجنورد آغاز گردید. در ابتدا طول و عرض جغرافیایی محل‌ها و مراکز نگهداری و پرورش اسب‌های اصیل ترکمن در سطح شهرستان‌ها و همچنین پرورش دهندگان بنام و معروف استان شناسایی شد و اطلاعات اولیه پایش اسب اصیل ترکمن جمع آوری گردید. سپس با استفاده از متر نواری و کولیس ویژه اندازه‌گیری صفات طولی در اسب و ابعاد مختلف صفات بیومتری اندازه‌گیری شد. نتایج ارزیابی انجام شده در این مطالعه شکل سر را حالتی مابین نیم‌رخ محدب و نیم‌رخ صاف ارزیابی کرده است. در این نژاد موهای ساق و بالای سم در ارزیابی‌های انجام شده نمره حدود ۱ را به خود اختصاص داده است که به حالت بدون مو نزدیکتر است. ویژگی کلفتی استخوان‌های ساق دست در این نژاد بین کلاس طبقه‌بندی طبیعی و سبک و لاغر ارزیابی شده است. میانگین صفات مربوط به سر و گردن شامل طول سر، طول گوش، طول افقی گردن، محیط بالای گردن و محیط پایین گردن به ترتیب برابر با ۵۲/۳۹، ۱۴/۷۶، ۶۹/۱۲، ۶۵/۶۸ و ۹۷/۶۰ سانتی‌متر به دست آمد. میانگین صفات مربوط به اندازه‌های بدن شامل ارتفاع جدوگاه، دور کمر و طول مستقیم کمر به ترتیب ۱۴۴/۲۶، ۱۵۳/۵۷ و ۱۳۹/۸۹ سانتی‌متر بدست آمد. میانگین برای صفات اندام حرکتی پیشین ۲۹/۴۳، ۱۷/۸۹ و ۱۳/۹ سانتی‌متر به ترتیب برای طول ساعد دست، محیط ساعد دست، طول بخلق دست به دست آمد. میانگین صفات اندازه‌های اندام حرکتی پسین ۴۲/۲۱، ۱۹/۷۳ و ۱۴/۳۲ سانتی‌متر به ترتیب برای طول ساق پا، محیط ساق پا و طول بخلق پا به دست آمد.

واژه‌های کلیدی: صفات بیومتریکی، وضعیت بدن، اسب ترکمن، خراسان شمالی